

**AVTAL MELLAN REGERINGARNA I BARENTSREGIONEN
OM SAMARBETE PÅ OMRÅDET FÖREBYGGANDE AV, BEREDSKAP FÖR
OCH INSATSER VID NÖDSITUATIONER**

Regeringarna i republiken Finland, Konungariket Norge, Ryska federationen och Konungariket Sverige, nedan kallade *de avtalsslutande parterna*,

– som beaktar det väl etablerade internationella samarbetet på området förebyggande av, beredskap för och insatser vid nödsituationer och som önskar utöka samarbetet ytterligare för att underlätta ömsesidigt stöd vid naturkatastrofer, katastrofer vållade av människor och andra nödsituationer i Barentsregionen, däribland stöd till nödställda personer,

– som betonar att tidiga och utförliga notifikationer om nödsituationer på land, till sjöss eller på is samt effektiva rutiner för kommunikation och beslutsfattande är nödvändiga förutsättningar för att ge och ta emot stöd,

– som är medvetna om det redan väl etablerade samarbetet i fråga om sjö- och flygräddningstjänst och om bilaterala överenskommelser på detta område mellan de avtalsslutande parterna,

– som är medvetna om konventionen om tidig information vid en kärnenergiolycka och konventionen om bistånd i händelse av kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen, båda av den 26 september 1986, och om bilaterala överenskommelser på detta område mellan de avtalsslutande parterna,

– som hänvisar till den ökande användningen av de nordliga områdena för utvinning av naturresurser, transport och andra ekonomiska syften samt för vetenskapliga och andra ändamål,

– som är medvetna om risken för allt oftare förekommande olyckor vållade av klimatet i de nordliga områdena,

– som är medvetna om det möjliga ökade behovet av tekniska och andra resurser för att hantera olika nödsituationer,

- som anser att närmast belägna lämpliga räddningsresurser kan finnas i en grannstat och som önskar etablera ett gränsöverskridande direkt samarbete på det lokala och regionala planet i Barentsregionen vid nödsituationer,
- som beaktar de avtalsslutande parternas nytta av informations- och erfarenhetsutbyte om förebyggande och hantering av nödsituationer och om begränsning och undanröjande av konsekvenserna av dessa samt av genomförande av gemensam utbildning och gemensamma övningar,
- som önskar utveckla sitt samarbete inom ramen för sina respektive nationella lagstiftningar utan att det påverkar gällande bilaterala eller multilaterala skyldigheter eller åtaganden,

har kommit överens om följande:

Artikel 1 **Definitioner**

I enlighet med detta avtal ska följande termer ha nedan angivna betydelser:

Med termen *nödsituation* avses ett tillstånd, ofta farofyllt, som härrör från en plötslig händelse som kan omfatta både mindre och större tillbud och olyckor, såsom trafikolyckor, tillbud och olyckor inom industrin, explosioner, bränder, jordras, jordskred, översvämningar eller andra tillbud vållade av människor eller naturkatastrofer som har orsakat eller kan orsaka skada på människor eller egendom eller i miljön och som fordrar snabba åtgärder. Med termen *nödsituation* avses också en situation med nödställda eller saknade personer som kräver åtgärder såsom organiserade sök- och/eller räddningsinsatser.

Med termen *Barentsregionen* avses det geografiska område som omfattas av följande regionala, politiska/administrativa enheter:

- I Finland: Lapplands län och Uleåborgs län.
- I Norge: Nordlands fylke, Troms fylke och Finnmarks fylke.
- I Ryssland: Republiken Karelen, Republiken Komi, Archangelsk län, Murmansk län och det autonoma området Nenets.
- I Sverige: Norrbottens län och Västerbottens län.

Med termen *behörig statlig myndighet* avses följande:

- I Finland: inrikesministeriet.
- I Norge: justitie- och polisdepartementet.
- I Ryssland: ministeriet för civilförsvar, olyckshändelser och undanröjande av konsekvenserna av naturkatastrofer.
- I Sverige: Förvarsdepartementet.

Med termen *behörig regional och lokal myndighet* avses de styrande organen i kommuner, kommunförbund och områden med konsoliderat lokalt styre samt länsstyrelser och berörda statliga myndigheter i förvaltningsdistrikten i Barentsregionen som är behöriga i frågor som täcks av detta avtal.

Med termen *mottagande part* avses en avtalsslutande part som begär hjälp i en nödsituation.

Med termen *stödjande part* avses en avtalsslutande part som lämnar stöd i en nödsituation.

Med termen *transitland* avses en stat vars regering är en annan avtalsslutande part än den mottagande parten eller den stödjande parten, genom vars territorium, luftrum och/eller territorialvatten insatsstyrkor och räddningsresurser transporteras.

Med termerna *räddningsinsats eller insats (vid nödsituationer)* avses sök- och räddningsinsatser och andra aktiviteter i en nödsituation, däribland katastrofstöd och annan hjälp som lämnas för att rädda liv eller hindra eller begränsa skador på egendom eller i miljön.

Med termen *insatsstyrka* avses en organiserad grupp av specialister från en stödjande part som är utsedd för att genomföra räddningsinsatser och som opererar under ett och samma befäl.

Med termen *insatsområde* avses det geografiska område i Barentsregionen där en nödsituation har uppstått och där en räddningsinsats genomförs.

Med termerna *resurser för insats i nödsituationer* eller *räddningsresurser* avses utrustning, förråd, hjälpmateriel, annan materiel och tjänster som är relevanta, proportionella och bedöms vara nödvändiga för att trygga den specifika räddningsinsatsen.

Med termen *gemensam manual* avses ett dokument som har utarbetats av den gemensamma kommitté som avses i artikel 4 och som innehåller operativ information om förebyggande av, beredskap för och insatser vid nödsituationer i Barentsregionen.

Artikel 2 **Avtalets omfattning**

Detta avtal omfattar gränsöverskridande samarbete på området förebyggande av, beredskap för och insatser vid nödsituationer i Barentsregionen samt gemensamma övningar och utbildning med sikte på att förbättra de avtalsslutande parternas förmåga att lämna snabbt och effektivt stöd vid räddningsinsatser.

De avtalsslutande parterna ska vidareutveckla sådana insatser och metoder som gör det internationella samarbetet på området förebyggande av, beredskap för och insatser vid nödsituationer mer effektivt.

Artikel 3

De behöriga myndigheternas ansvar

De behöriga statliga myndigheterna ansvarar för att genomföra och samordna tillämpningen av detta avtal.

De behöriga regionala och lokala myndigheterna i varje land får, i enlighet med sina nationella lagstiftningar och inom ramen för sina behörigheter och sina tillgängliga ekonomiska medel, komma överens om genomförandet och utvecklingen av samarbete enligt detta avtal. Dessa myndigheter ska själva vara ansvariga för sina skyldigheter enligt sådana åtaganden.

Artikel 4

Gemensam kommitté

De avtalsslutande parternas behöriga statliga myndigheter ska upprätta en gemensam kommitté för tillämpningen av detta avtal och utse ombud till den. Ordförandeskapet i den gemensamma kommittén ska årligen rotera mellan de avtalsslutande parterna i alfabetisk ordning. Den gemensamma kommittén ska mötas årligen eller vid behov för att planera och samordna samarbetet och för att utvärdera tillämpningen av detta avtal.

Den gemensamma kommittén ska bl.a. initiera och delta i planeringen av övningar och gemensam utbildning, uppdatera den gemensamma manualen och anordna expertutbyte.

Artikel 5

Kontaktpunkter och gemensam manual

Varje behörig statlig myndighet ska utse kontaktpunkter för genomförandet av samarbete enligt detta avtal, däribland kontaktpunkter som är öppna dygnet runt för notifiering och överföring av begäran om stöd i nödsituationer.

De avtalsslutande parterna ska informera varandra om behöriga statliga, regionala och lokala myndigheter och utsedda kontaktpunkter samt lämna all behövlig information om räddningsresurserna och hur dessa är organiserade och används. Denna information ska sammanställas i en gemensam manual. De avtalsslutande parterna ska via den gemensamma kommittén (se artikel 4 ovan) informera varandra om alla förändringar av betydelse rörande informationen.

Artikel 6

Underrättelse om nödsituation

De avtalsslutande parterna ska utan dröjsmål och via de kanaler som anges i artikel 5 i detta avtal underrätta varandra om nödsituationer inom sitt respektive territorium som har eller kan få skadliga konsekvenser för de andra avtalsslutande parternas befolkning eller territorium. Notifikationen ska innehålla

information om nödsituationens natur, karaktär och geografiska läge samt om de åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas inom och utom insatsområdet och om andra omständigheter av betydelse. Tillräcklig information ska också lämnas allteftersom situationen utvecklas.

De avtalsslutande parterna får underrätta varandra om nödsituationer som väcker eller tros kunna orsaka stor oro bland allmänheten. En avtalsslutande part får också begära information från en annan avtalsslutande part om nödsituationer som är kända eller förmodas ha inträffat. Det ska emellertid stå den sistnämnda parten fritt att besvara en sådan begäran.

Notifikationen inom ramen för detta avtal ska, i nödvändig utsträckning och enligt den nationella lagstiftningen, tillämpas vid alla nödsituationer.

Vidare ska nödsituationer till sjöss, nödsituationer i luften och nukleära och radiologiska nödsituationer meddelas i enlighet med åtagandena i gällande konventioner och bilaterala överenskommelser.

Artikel 7 **Ömsesidigt stöd**

En avtalsslutande part som behöver stöd i en nödsituation får begära sådant stöd från den eller de övriga avtalsslutande parterna. Den mottagande parten ska lämna noggranna upplysningar till den stödjande parten om plats och tid för samt karaktär och omfattning av nödsituationen. Den mottagande parten ska också lämna information om vilka slags insatsstyrkor och räddningsresurser som begärs.

Varje avtalsslutande part åtar sig att lämna det stöd som den anser sig kunna erbjuda. Den avtalsslutande part till vilken en begäran om stöd framförs ska utan dröjsmål avgöra om den är i stånd att lämna det begärda stödet. Den ska omedelbart ange omfattningen av och villkoren för det stöd som kan lämnas och underrätta den mottagande parten om det.

Den mottagande parten ska underrätta den stödjande parten om de insatsstyrkor och räddningsresurser som den godtar.

Artikel 8 **Förfaranden för gränspassering**

Den mottagande parten och transitländerna ska, i enlighet med sin nationella lagstiftning och sina internationella åtaganden, tillämpa de mest förenklade gränspasseringsförfaranden som är möjliga för insatsstyrkor från den stödjande parten och dess räddningsresurser. I detta syfte ska insatsstyrkorna visa ett intyg utfärdat av den stödjande partens behöriga myndighet som beskriver insatsen och styrkans sammansättning samt lämna en fullständig förteckning över räddningsresurserna.

Alla som ingår i styrkan ska inneha en handling som gäller för utrikes resa enligt den mottagande partens eller transitlandets bestämmelser. Insatsstyrkans medlemmar får bära sina uniformer inom den mottagande partens territorium i enlighet med den mottagande partens nationella lagstiftning.

Om statlig eller militär personal, luftfartyg, fartyg eller fordon, som fordrar särskilt tillstånd för in- eller utresa, har godtagits för att delta i en insats inom den mottagande partens territorium, ska dess berörda myndighet och den berörda myndigheten i ett transitland utfärda ett sådant tillstånd. Statsgränsen får inte passeras förrän det nödvändiga tillståndet har utfärdats.

Artikel 9

Tullavgifter, andra pålagor och skatter

De avtalsslutande parterna ska tillämpa sina respektive nationella lagstiftningar och sina internationella åtaganden när det gäller dispens och befrielse från tullavgifter, andra pålagor och skatter för räddningsresurser som förs in i, transiteras genom eller förs ut ur de avtalsslutande parternas territorium.

Artikel 10

Återvändande av insatsstyrkor och räddningsresurser

Om inte annat har avtalats mellan de avtalsslutande parterna, ska den stödjande parten, när en räddningsinsats har avslutats, från den mottagande partens territorium avlägsna samtliga insatsstyrkor och deras räddningsresurser med undantag för materiel som förbrukats, delats ut, förstörts eller förlorats.

Artikel 11

Operativt befäl inom insatsområdet

Den mottagande partens behöriga myndigheter har ansvaret för det operativa befälet inom insatsområdet, med undantag för insatsområden som befinner sig inom en annan avtalsslutande parts territorium. Den mottagande partens behöriga myndigheter ska leda och styra de aktiviteter som bedrivs av de stödjande parternas insatsstyrkor. Insatsstyrkornas medlemmar ska arbeta (tjänstgöra) inom den mottagande partens territorium i enlighet med den stödjande partens arbetsrättsliga lagstiftning (tjänstgöringsbestämmelser).

Artikel 12

Räddningsresurser och underhåll för insatsstyrkor

Insatsstyrkorna ska ha tillräckliga resurser för att kunna verka oberoende inom insatsområdet i minst 24 timmar. Den mottagande parten ska vid behov tillhandahålla insatsstyrkorna ytterligare räddningsresurser samt underhåll och andra nödvändiga tjänster. En godtagbar sjukvård, livsmedel och förläggning ska också tillhandahållas insatsstyrkorna om och när så behövs.

Artikel 13 Kostnader

Kostnaderna för räddningsinsatser enligt detta avtal ska ersättas enligt nedan.

Om den stödjande parten så bestämmer, kan stödet lämnas utan kostnad. I annat fall ska den mottagande parten ersätta den stödjande parten för kostnaderna för lämnat stöd.

Den mottagande parten kan när som helst återkalla sin begäran. Den stödjande parten har dock rätt till ersättning för de kostnader som den redan har ådragit sig.

Den stödjande parten ska vara beredd att informera den mottagande parten om de uppskattade kostnaderna för stöd som ska lämnas innan stödet godtas.

Eventuella betalningar ska föras över via de kanaler och i överensstämmelse med de förfaranden som finns mellan de berörda avtalsslutande parterna eller på annat sätt som har avtalats.

Artikel 14 Försäkringar och ersättning

Den stödjande parten ska, i enlighet med sin nationella lagstiftning, i tillräcklig utsträckning försäkra medlemmarna i sin eller sina insatsstyrkor och de räddningsresurser (som inte ska förbrukas eller delas ut) som används vid räddningsinsatsen. Kostnader i samband med försäkring ska inte inkluderas i de allmänna ersättningskraven.

Varje avtalsslutande part avstår från alla eventuella krav på ersättning från någon av de andra avtalsslutande parterna för dödsfall, personskada eller annan skada på hälsan hos insatsstyrkans medlemmar samt från eventuella krav på ersättning för skada på deras personliga egendom eller för skada på räddningsresurser om och när dödsfallet, skadan eller egendomsskadan har orsakats genom olyckshändelse under en räddningsinsats.

En avtalsslutande part har rätt att kräva ersättning från en annan avtalsslutande part om ovannämnda händelser har inträffat till följd av grov vårdslöshet eller genom uppsåt.

Om en medlem av en insatsstyrka från den stödjande parten orsakar oavsiktlig skada på tredje mans personal eller egendom inom den mottagande partens territorium vid genomförande av verksamhet i samband med tillämpningen av detta avtal, ska den senare ersätta skadan i enlighet med bestämmelserna i den nationella lagstiftning som är tillämplig på den skada som orsakats av dess egen personal.

Ersättning som den mottagande parten har betalat ut till tredje man för person- eller egendomsskada som orsakats uppsåtligen eller av grov vårdslöshet av den stödjande partens personal ska återbetalas av den stödjande parten.

Artikel 15

Användning av information

Information som har tagits emot i samband med tillämpningen av detta avtal får användas enligt den nationella lagstiftningen i varje avtalsslutande part och i enlighet med de internationella åtaganden som staterna är bundna av.

Artikel 16

Språk

All korrespondens som rör tillämpningen av detta avtal ska ske på engelska eller på den avtalsslutande partens officiella språk med bifogad översättning till engelska. Vid räddningsinsatser ska de mottagande parterna göra sitt yttersta för att tillhandahålla insatsstyrkorna lämplig tolkning.

Artikel 17

Tvistlösning

Twister mellan de avtalsslutande parterna om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska lösas genom förhandlingar.

Artikel 18

Depositarie

Sveriges utrikesdepartement är depositarie för detta avtal och ska skicka bestyrkta kopior av avtalet till alla de avtalsslutande parterna.

Artikel 19

Slutbestämmelser

Detta avtal har ingåtts för obegränsad tid och träder i kraft 30 dagar efter det att depositarien har tagit emot det sista skriftliga meddelandet om att de avtalsslutande parterna har genomfört de nationella förfaranden som är nödvändiga för att detta avtal ska träda i kraft.

Varje avtalsslutande part kan när som helst säga upp detta avtal genom att skicka ett skriftligt meddelande till depositarien sex månader före den planerade uppsägningen.

Upprättat i Moskva den 11 december 2008

i ett exemplar på finska, norska, ryska, svenska och engelska, vilka samtliga texter har samma giltighet. I händelse av skiljaktighet beträffande tolkningen ska den engelska texten ha företräde.

För Republiken Finlands regering

För Konungariket Norges regering

För Ryska federationens regering

För Konungariket Sveriges regering